

Reguli de piață privind rularea mecanismului de Alocare de volume la Prețul SDAC (Volume Allocation - VA) în cazul decuplării unui Hub OPEED din zona de ofertare România

Nr. înregistrare:

Anul -----

Luna -----

Ziua -----

**Operatorul Pieței
de Energie Electrică și
de Gaze Naturale
"OPCOM" S.A.**

Bd. Hristo Botev 16-18,
sector 3, București 030236,
ROMÂNIA

Tel: +40(21)3071.450;

Fax: +40(21)3071.400;

www.opcom.ro

Societate pe acțiuni
înregistrată la Registrul
Comerțului cu nr.

J2000007542408

Cod Unic de Înregistrare:
13278352

Cod IBAN: RO71 RNCB
0074 0292 1737 0107
BCR sector 3

**LRQA
CERTIFIED**

ISO 9001

**LRQA
CERTIFIED**

ISO/IEC 27001

Întocmit:

Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale, OPCOM S.A.

22 Octombrie 2026

Pagina 1/10

LISTA DE CONTROL A REVIZIILOR

Documentul revizuit:

Nr. crt.	Rev.	Data	Revizia se referă la modificări efectuate conform prevederilor din:

CUPRINS

Table of Contents

1. Scop.....	4
2. Introducere.....	5
3. Domeniul de aplicare	5
4. Documente de referință	5
5. Metoda	6
5.1. Principii generale	6
5.2. Condițiile de activare.....	6
5.3. Comunicarea prealabilă decuplării	6
5.4. Informarea participanților și inițierea mecanismului VA	Error! Bookmark not defined.
5.5. Anularea ofertelor.....	6
5.6. Stabilirea registrului de ordine în rularea mecanismului VA	Error! Bookmark not defined.
5.7. Preluarea Prețurilor SDAC și identificarea ofertelor executabile	7
5.8. Alocarea pe portofolii	8
5.9. Conversia rezultatelor la intervale de 15 minute	Error! Bookmark not defined.
5.10. Stabilirea volumului alocabil prin pro-rata.....	8
5.11. Tratatamentul prioritar al ofertelor bloc	8
5.12. Aplicarea regulii pro-rata	9
5.13. Gestionarea rotunjirilor.....	Error! Bookmark not defined.
5.14. Validarea și finalizarea rezultatelor	9
5.15. Publicarea și transmiterea rezultatelor	9
5.16. Realizare procesului de decontare	9
ANEXA 1 – REPERELE OPERAȚIONALE ALE PROCESULUI DE ALOCARE DE VOLUME LA PREȚUL SDAC	10

1. Context și Scop

În considerarea interpretării Comisiei Europene și ACER a prevederilor Regulamentului (UE) 2024/1747 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024, care modifică articolul 7 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul (UE) 2019/943, revizuit prin introducerea unei noi litere (ca) și modificarea literei (c), prevederi redactate în continuare:

[...]

(c) „maximizează posibilitățile tuturor participanților la piață de a participa la tranzacționarea interzonală și intrazonală în mod nediscriminatoriu și cât mai aproape posibil de timpul real, în cadrul tuturor zonelor de ofertare”

(ca) „să fie organizate astfel încât să se asigure partajarea lichidității între toate OPEED-urile, în orice moment, atât pentru tranzacționarea interzonală, cât și pentru tranzacționarea intrazonală. Pentru piața pentru ziua următoare, în intervalul cuprins între o oră înainte de ora de închidere a porții până la ultimul moment în care este permisă tranzacționarea pe piața pentru ziua următoare, OPEED transmit toate ordinele pentru produse pentru ziua următoare și produsele cu aceleași caracteristici către cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare, pe de o parte, și nu organizează tranzacționarea cu produse pentru ziua următoare sau cu produse cu aceleași caracteristici în afara cuplării unice a piețelor pentru ziua următoare, pe de altă parte. Pentru piața intrazilnică, în intervalul cuprins între ora de deschidere a porții pentru cuplarea unică a piețelor intrazilnice până la ultimul moment în care tranzacționarea intrazilnică este permisă într-o anumită zonă de ofertare, OPEED transmit toate ordinele pentru produse intrazilnice și produse cu aceleași caracteristici cuplării unice a piețelor intrazilnice, pe de o parte, și nu organizează tranzacționarea cu produse intrazilnice sau cu produse cu aceleași caracteristici în afara cuplării piețelor intrazilnice, pe de altă parte. Respectivă obligații se aplică OPEED și întreprinderilor care exercită, direct sau indirect, controlul asupra unui OPEED, precum și întreprinderilor care exercită, direct sau indirect, controlul sau sunt controlate de un OPEED”.

[...]

respectiv în sensul în care pentru fiecare zonă de ofertare nu ar trebui să existe mai mult de un set de prețuri de închidere a pieței pentru ziua următoare, în discuțiile din cadrul PCG, Grupul de Coordonare Pentalateral, format din reprezentanți ai Comisiei Europene, ACER, Autorităților naționale de reglementare, OPEED și OTS, s-a agreat o soluție aplicabilă pentru zonele de ofertare din regiunea de calcul al capacității CORE, respectiv aceia de alocare a volumelor tranzacționate de către OPEED care s-a decuplat la prețul SDAC.

În consecință, pentru zona România, a fost aprobat prin Decizia ANRE nr. 1242/03.06.2026 documentul *Prima actualizare a Acordului privind mai mult de un Operator al Pieței de Energie Electrică Desemnat pentru zona de ofertare România, în conformitate cu Articolele 45 și 57 din Regulamentul (UE) 2015/1222 al Comisiei din 24 Iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind Alocarea Capacităților și Gestionarea Congestiilor*, fiind suplimentar revizuită *Procedurii privind funcționarea Pieței pentru Ziua Următoare de energie electrică*.

Astfel, setul unic de prețuri PZU pentru fiecare zonă de ofertare în care activează mai mult de un OPEED, în cazul decuplării parțiale, când rămâne un OPEED în cuplare, este prețul stabilit prin mecanismul de cuplare.

Prezentul document stabilește regulile locale aplicate de Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale „OPCOM” S.A. pentru rularea mecanismului de Alocare de volume la Prețul pieței cuplate SDAC (Volume Allocation - VA), în situația decuplării Hub-ului OPEED OPCOM din Cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare.

Mecanismul permite participanților la Piața pentru Ziua Următoare administrată de OPCOM să aibă acceptată în tranzacționare cel puțin o parte din volumele oferite, fără organizarea unei licitații locale, prin utilizarea Prețurilor SDAC stabilite pentru zona de ofertare România prin intermediul Hub-ului OPEED rămas cuplat.

2. Introducere

În calitate de OPEED, OPCOM este reprezentat în cadrul SDAC printr-un Hub OPEED care gestionează registrul de ordine ale participanților proprii. Ofertele participanților sunt gestionate în condiții de acces egal și nediscriminatoriu.

În situația în care Hub-ul OPEED OPCOM este decuplat, iar un alt Hub OPEED din zona de ofertare România rămâne cuplat, zona de ofertare România continuă să fie parte în procesul de cuplare SDAC, fiind furnizat astfel un set de prețuri de închidere a pieței ca parte a zonei cuplate. Acest set de prețuri este considerat prețul unic de referință aplicabil zonei de ofertare România, fiind stabilit prin intermediul Hub-ului OPEED rămas cuplat. În această situație de decuplare parțială a OPCOM, acesta aplică mecanismul VA asupra registrului propriu de ordine.

Mecanismul VA nu reprezintă o licitație locală și nu conduce la determinarea de către OPCOM a unui alt set de prețuri pentru ziua următoare. Cantitățile acceptate sunt stabilite în raport cu Prețurile SDAC relevante și sunt echilibrate, pe fiecare interval de 15 minute, între sensul de cumpărare și sensul de vânzare.

În cazul decuplării totale a zonei de ofertare România, atunci când niciun Hub OPEED din România nu rămâne cuplat la SDAC, se aplică regulile privind funcționarea în regim total decuplat prevăzut în *Procedura operațională privind funcționarea Pieței pentru Ziua Următoare*, iar prezentul mecanism nu se utilizează.

3. Domeniul de aplicare

Prezentul document se aplică:

- Participanților la Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică administrată de OPCOM;
- Societății Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale „OPCOM” S.A.;
- Părților responsabile cu echilibrarea.

4. Documente de referință

Decizia ANRE nr. 1242/03.06.2026 privind aprobarea documentului *Prima actualizare a Acordului privind mai mult de un Operator al Pieței de Energie Electrică Desemnat pentru zona de ofertare România, în conformitate cu Articolele 45 și 57 din Regulamentul (UE) 2015/1222 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind Alocarea Capacităților și Gestionarea Congestiilor* (AOR).

Procedura Operațională privind funcționarea Pieței pentru Ziua Următoare de energie electrică, aprobată prin Avizul Președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei.

Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2024/1747, art. 7 alin. (2) lit. (ca), referitor la partajarea lichidității între operatorii pieței de energie electrică desemnați pentru tranzacțiile interzonale și intrazonale în cadrul cuplării unice a piețelor pentru ziua următoare și intrazilnice.

5. Metoda

5.1. Principii generale

Mecanismul VA se aplică exclusiv în situația în care Hub-ul OPEED OPCOM este decuplat de la SDAC, iar zona de ofertare România rămâne cuplată prin intermediul celui alt Hub OPEED. OPCOM nu rulează o licitație locală și nu recalculează prețul de închidere pentru zona de ofertare România.

Procesul utilizează registrul de ordine al participanților OPCOM, în forma rezultată după încheierea perioadei acordate pentru anularea ofertelor, precum și Prețurile rezultate din cuplarea SDAC, respectiv pe rezoluțiile de 15 minute, 30 de minute și 60 de minute, stabilite în cadrul cuplării prin intermediul Hub-ului OPEED rămas cuplat.

Alocarea urmărește maximizarea volumului total tranzacționat, cu respectarea egalității dintre cantitățile acceptate la cumpărare și la vânzare pe fiecare interval de 15 minute, păstrarea condiției ofertelor bloc și a regulii de alocare proporțională aplicabile sensului cu un volum mai mare tranzacționat (vânzare sau cumpărare).

Toate reperele orare prevăzute în prezentul document sunt exprimate în ora Europei Centrale - CET.

5.2. Condițiile de activare

În cazul apariției unor disfuncționalități tehnice care împiedică participarea Hub-ului OPEED OPCOM la procesul de cuplare, fără ca acestea să fie determinate de lipsa capacității interzonale, OPCOM aplică prevederile procedurale SDAC.

La ora 13:00 CET, în conformitate cu reperele operaționale aplicabile, se declară decuplarea parțială a Hub-ului OPEED OPCOM. Începând cu acest moment, OPCOM inițiază activitățile necesare rulării mecanismului de Alocare de volume la Prețul SDAC.

Mecanismul se aplică în condițiile în care se menține în cuplare celălalt Hub OPEED din zona de ofertare România și sunt disponibile rezultatele procesului de cuplare SDAC, din care se preia setul de prețuri SDAC necesar în vederea aplicării mecanismului VA.

5.3. Comunicarea prealabilă decuplării

Anterior declarării decuplării, OPCOM transmite mesajele operaționale prevăzute de procedurile SDAC pentru informarea participanților cu privire la incident, la riscul de decuplare și la evoluția procesului de cuplare până în momentul declarării decuplării parțiale, 13:00 CET, conform prevederilor incluse și în [Procedura Operațională privind funcționarea Pieței pentru Ziua Următoare de energie electrică](#) și în [Manualul de decuplare](#), publicate pe site-ul OPCOM.

Comunicările sunt transmise prin canalele oficiale disponibile (e-mail) și conțin aspectele operaționale aplicabile situației prezente în momentul informării.

După declararea decuplării Hub-ului OPEED OPCOM, participanții sunt informați fără întârziere asupra inițierii aplicării mecanismului VA. Informarea este comunicată transparent, atât în sistemul de tranzacționare cât și prin e-mail, după caz, către persoanele de contact declarate în relația cu OPCOM S.A.

5.4. Anularea ofertelor

OPCOM va lua în considerare toate ofertele acceptate în sistemul de tranzacționare propriu.

Înainte de rularea mecanismului VA, OPCOM acordă participanților o perioadă limitată pentru a-și exprima intenția de anulare a ofertelor înregistrate în registrul propriu de ordine. Participanții au

posibilitatea de a anula doar una sau ambele oferte (dacă au înregistrat oferte în ambele sensuri), pe toate rezoluțiile aplicabile. Perioada în care se pot efectua anulările ofertelor va fi comunicată operativ.

Solicitările se transmit exclusiv prin e-mail la adresa pzu@opcom.ro, de la o adresă de contact declarată în relația OPCOM S.A., conform evidențelor oficiale declarate.

Solicitarea trebuie să conțină, obligatoriu, următoarele date necesare pentru identificare ofertei/ofertelor care se doresc anulate pentru ziua de livrare următoare:

- a) Denumirea societății (Participantului) pentru care se dorește anularea ofertei/ofertelor;
- b) Cod de identificare al Participantului;
- c) Rezoluția ofertei/ofertelor (15min / 30min / 60min);
- d) Sensul ofertei/ofertelor, respectiv precizând oferte de Vânzare, de Cumpărare sau Ambele sensuri – ALL.

Anularea se efectuează pentru întreaga cantitate a ofertei, fie tip treaptă sau bloc, pe sensul dorit. Va fi luată în considerare, întotdeauna, ultima versiune validă introdusă în sistemul de tranzacționare.

Exemplu de tabel pentru a fi introdus în comunicarea de anulare transmisă către OPCOM S.A.:

Cod de identificare	Denumirea societății	Sensul: V - Vânzare, C - Cumpărare, ALL – Ambele sensuri	Ziua de livrare	Rezoluția (15min/30min/60min)

ATENȚIE: Solicitățile cu date incomplete sau eronate sau primite după expirarea termenului comunicat, nu vor fi luate în considerare în stabilirea registrului de ordine final utilizat pentru rularea mecanismului VA.

5.5. Preluarea Prețurilor SDAC și identificarea ofertelor pentru care se aplică mecanismul VA

La încheierea perioadei de anulare, OPCOM aplică solicitările primite de retragere/anulare a ofertelor și stabilește forma finală a registrului propriu de ordine. Din acest moment, registrul este închis pentru ajustări suplimentare și acesta constituie baza unică de calcul pentru mecanismul VA.

După ce rezultatele cuplării vor fi disponibile, OPCOM preia Prețurile de Închidere ale Pieței (PIP) și prețurile medii pe granularități mai mari de 15 minute, stabilite la nivelul cuplării SDAC pentru zona de ofertare România prin intermediul Hub-ului OPEED rămas cuplat. Prețurile sunt preluate distinct pentru rezoluțiile de 15 minute, 30 de minute și 60 de minute și sunt convertite în RON utilizând rata de schimb BNR¹.

Pentru fiecare rezoluție și interval de tranzacționare se identifică ofertele care îndeplinesc condiția de acceptare în raport cu Prețul SDAC (Prețurile de Închidere ale Pieței (PIP)) aferente granularității de 15 minute și prețurile medii pe granularități mai mari de 15 minute) corespunzător rezoluției ofertate și se rețin pentru aplicarea mecanismului VA:

¹ În vederea stabilirii cantităților reținute în vederea aplicării mecanismului VA, se ia PIP din cadrul cuplării SDAC nerotunjit pentru fiecare granularitate, se înmulțește cu rata de schimb valutar conform celor publicate de BNR și se rotunjește la a 2-a zecimală.

- a) O ofertă treaptă de vânzare este reținută dacă prețul său este mai mic sau egal cu Prețul SDAC aferent rezoluției și intervalului ofertat (are preț mai bun);
- b) O ofertă treaptă de cumpărare este reținută dacă prețul său este mai mare sau egal cu Prețul SDAC aferent rezoluției și intervalului ofertat (are preț mai bun);
- c) O ofertă bloc este reținută dacă media PIP pe intervalul de definiție a blocului este mai bună decât prețul ofertei bloc;
- d) O ofertă bloc de vânzare nu va fi executată dacă prețul său este mai mare decât prețul mediu al pieței rezultat din media PIP pe intervalul de definiție a blocului;
- e) O ofertă bloc de cumpărare nu va fi executată dacă prețul său este mai mic decât prețul mediu al pieței rezultat din media PIP pe intervalul de definiție a blocului;
- f) Ofertele bloc interdependente, care pot face parte din generația bunic-părinte-copil, vor fi tratate ca oferte bloc independente, astfel, se aplică prevederile punctelor c) - e) menționate anterior.

5.6. Alocarea pe portofolii

Transpunerea la granularitatea de 15 minute

Alocarea prin mecanismul VA se raportează la intervalul de tranzacționare cu granularitatea de 15 minute, corelat cu PIP pe granularitatea de 15 minute. Algoritmul de alocare prezentat detaliat mai jos presupune evaluarea și alocarea pe fiecare interval de 15 minute.

Ofertele care au avut un preț mai bun decât Prețul SDAC, urmare a verificării menționate anterior, au fost reținute în vederea aplicării mecanismului de VA și au drept egal de acceptare în tranzacții.

Toate ofertele, fie acestea oferte bloc sau oferte treaptă la rezoluțiile de 30 de minute și 60 de minute, sunt transpuse pe intervalele de 15 minute.

Transpunerea se realizează astfel: cantitatea (în putere medie pe interval [MW]) corespunzătoare unei oferte de 30 de minute este transpusă pe cele două intervale de 15 minute aferente, iar cantitatea corespunzătoare unei oferte de 60 de minute este transpusă pe cele patru intervale de 15 minute aferente. Întrucât ofertele se realizează în putere medie pe interval (în [MW]), aceeași putere medie se va regăsi pe fiecare interval de 15 minute al ofertelor bloc sau ofertelor treaptă la rezoluțiile de 30 de minute și 60 de minute.

După transpunere, pentru fiecare interval de 15 minute sunt disponibile cantitățile totale reținute atât pe sensul de cumpărare, cât și pe cel de vânzare.

Stabilirea volumului total alocat la vânzare și cumpărare

Pentru fiecare interval de 15 minute se însumează cantitățile reținute pe sensul de cumpărare și pe sensul de vânzare. Cantitatea totală mai mică reprezintă volumul total care va fi corelat în intervalul respectiv, iar pentru sensul cu cantitatea totală mai mare se va aplica principiul de reducere pro-rata.

În cazul în care volumele executabile de cumpărare și de vânzare sunt egale, nu este necesară reducerea pro-rata a volumelor pe niciun interval. În cazul în care unul dintre sensuri nu conține volum executabil, nu se alocă niciun volum pentru intervalul respectiv.

Tratamentul ofertelor bloc

Pentru maximizarea volumelor alocate prin mecanismul VA, ofertele bloc sunt tratate în sensul păstrării pe cât posibil a integralității acestora, în cadrul aplicării pro-rata.

Pentru fiecare interval de tranzacționare de 15 minute, se consideră inițial blocurile cu toată cantitatea acceptată pe sensul cu volum mai mare aferent intervalului pe care se realizează calculul, cu condiția ca volumul acceptat al blocurilor să fie mai mic sau egal cu cel total de pe sensul opus.

În cazul în care volumul pe sens opus este mai mic decât volumul blocurilor acceptate, se aplică alocarea pro-rata pe oferte bloc pentru a se asigura că volumul total este egal pe ambele sensuri. În acest caz, toate volumele aferente ofertelor treaptă pe intervalul afectat nu vor mai fi alocate deoarece ofertele bloc au fost suficiente în vederea echilibrării intervalului tranzacționat.

Aplicarea regulii pro-rata pentru ofertele treaptă

După alocarea ofertelor bloc și treaptă conform etapelor descrise anterior, după caz, volumul rămas disponibil pe sensul excedentar se distribuie proporțional între toate ofertele treaptă reținute.

Calculul se efectuează independent pentru fiecare interval de 15 minute iar mecanismul permite tranzacționarea unei cote rezultate pentru toate ofertele cu preț mai bun sau egal cu PIP.

Validarea rezultatelor și finalizarea procesului VA

După finalizarea procesului de alocare, OPCOM validează rezultatele finale, iar, ulterior validării, acestea sunt considerate ca rezultate ferme acceptate de participanți și vor fi puse la dispoziția acestora sub forma notificărilor de program, necesare proceselor post-tranzacționare.

În cadrul acestei situații speciale, conform mecanismului de alocare:

- cantitatea alocată pentru ofertele bloc poate rezulta la puteri ([MW]) diferite pe intervalele de 15 minute aferente perioadei de definiție a blocurilor;
- cantitatea alocată pentru ofertele treaptă la rezoluții de 30 minute sau 60 minute poate rezulta la puteri ([MW]) diferite pe intervalele de 15 minute aferente ofertelor la granularitate mai mare de 15 minute.

5.7. Publicarea și transmiterea rezultatelor

După finalizarea și validarea rezultatelor în urma aplicării mecanismului VA, OPCOM pune la dispoziția participanților fișierele de notificări de program aferente cantităților alocate exclusiv prin e-mail, la adresele de contact declarate în relația cu OPCOM S.A.

Deasemnea, OPCOM generează și transmite notificările de program către părțile responsabile cu echilibrarea, atât în nume propriu, dacă este cazul, cât și toate fișierele relevante pentru membrii desemnați în PRE.

5.8. Realizare procesului de decontare

Tranzacțiile rezultate din mecanismul VA reprezintă angajamente ferme ale participanților la PZU din momentul comunicării confirmărilor de tranzacție. Cantitățile confirmate sunt incluse în obligațiile de livrare și în notificările de program aferente.

Rezultatele reieșite în urma tranzacționării vor fi utilizate în procesul de decontare, proces care se realizează exclusiv la rezoluția de 15 minute similar procesului de cuplare, ținând cont de PIP la 15 minute, conform rezultatelor cuplării SDAC.

Toate procesele necesar a fi realizate pentru decontarea tranzacțiilor se vor realiza similar unei zile normale de tranzacționare, la un program adaptat situației speciale de decuplare parțială.

**ANEXA 1 – REPERELE OPERAȚIONALE ALE PROCESULUI DE ALOCARE DE
VOLUME LA PREȚUL SDAC**

Nr. crt.	Reper/oră CET	Activitate	Responsabil	Canal de comunicare
1	Anterior orei 13:00	Transmiterea mesajelor operaționale privind riscul de decuplare, conform procedurilor SDAC	OPCOM	LTS / e-mail
2	13:00	Declararea decuplării parțiale a Hub-ului OPEED OPCOM din alte motive decât lipsa CZC	OPCOM	LTS / e-mail
3	Imediat după decuplare	Informarea participanților asupra inițierii mecanismului VA si posibilitatea anulării ofertelor în intervalul stabilit	OPCOM	LTS / e-mail
6	14:20	Ultimul timp când rezultatele SDAC pot fi publicate, înainte de decuplarea totală a piețelor SDAC	SDAC	N/A
7	Cât de repede după publicarea rezultatelor SDAC	Rularea mecanismului VA	OPCOM	N/A
8	Cât de repede după punctul 7	Publicarea rezultatelor, transmiterea notificărilor de program către participanți și PRE-uri și rularea procesului de decontare	OPCOM	e-mail